O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"
G.Sh.Rixsiyeva

2025-yil "30" 06

O‘ZBEK TILI
FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200 000 – San’at va gumanitar fanlar
	300 000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
	400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi:	230 000 – Tillar
	310 000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
	410 000 – Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishi:	60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish
	60310200 – Xalqaro munosabatlar
	60410100 – Iqtisodiyot
	60411100 – Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar

Toshkent – 2025

Sharq xalqlari tillari va adabiyoti instituti direktori: __________ X.V.Mirzaxmedova

Turkshunoslik oliy maktabi boshlig‘i: __________ M.P.Aripov

ARM boshlig‘i: __________ M.M.Yuldasheva

<table>
<tr><th colspan="2">Fan/modul kodi
O‘RT1204</th><th>O‘quv yili
2025/2026</th><th>Semestr
1/2</th><th colspan="2">YeCTS - Kreditlar
4/4</th></tr>
<tr><th colspan="2">Fan/modul turi
Majburiy</th><th colspan="2">Ta’lim tili
Rus</th><th colspan="2">Haftadagi dars soatlari
4/4</th></tr>
<tr><td rowspan="2">1.</td><td>Fanning nomi</td><td>Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)</td><td>Mustaqil ta’lim (soat)</td><td colspan="2">Jami yuklama (soat)</td></tr>
<tr><td>O‘zbek tili</td><td>48</td><td>72</td><td colspan="2">120</td></tr>
</table>

2.

I. Fanning mazmuni:

Fanning maqsadi: oliy ta’lim muassasalari talabalariga hozirgi va mumtoz o‘zbek tilidan ko‘nikma va bilimlar berish asosida eshitib tushunish, gapirish, o‘qish, yozish va grammatik ko‘nikmalarni hosil qilish hamda davlat tilini bilishi uchun maqsadli tayyorlashdan iboratdir.

Fanning vazifasi:

– o‘qitishdagi soddadan murakkabga tamoyiliga asoslanib, o‘zbek tilining amaliy va nazariy asoslari haqida atroflicha bilim berish, talabalarda o‘zbek tilida erkin va mustaqil mushohada yuritish, egallagan bilim va ko‘nikmalarini amalda qo‘llash va matnni erkin tarjima qilish malakasini shakllantirish;

– o‘zbek tili darslarida turli nutqiy vaziyatlarga taalluqli bo‘lgan kasbga yo‘naltirilgan fikrlarning asosiy mazmunini bir marotaba eshitishda to‘liq tushunish va zaruriyat tug‘ilganda undan aniq ma’lumotni ajratish;

– ro‘y berayotgan voqea-hodisalar haqidagi yangiliklar mazmunini tushunish, kasbga yo‘naltirilgan kommunikativ vaziyatlarga taalluqli erkin dialoglarda ishtirok etish;

– o‘z ona tili va o‘zbek tilida o‘qilgan yoki tinglangan ko‘pgina fikrlar asosida nutqiy va mazmuniy tayanchlardan foydalangan holda kasbga yo‘naltirilgan ma’lumotlarni ifodalash uchun til materiallarning barcha turlarini imkoniyat darajasida yarata olish.

Mazkur fan dasturi xalqaro tan olingan reytinglarda birinchi top 300 talik ro‘yxatga kiruvchi Gumboldt nomidagi Berlin universiteti (Humboldt University of Berlin, QS 125, THE 84) xorijiy tajribasini inobatga olgan holda takomillashtirildi.

https://www.iaaw.hu-berlin.de/en/region/centralasia/studies/learn

II. Asosiy amaliy qism

II.2. Amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg‘ulotlarida talabalar dars jarayonida olgan bilim va ko‘nikmalarini amaliy topshiriqlar, tarjimalar, mashqlar va grammatik masalalarni keyslar hamda organayzerlar orqali bajarish natijasida yanada boyitadilar. Shuningdek, o‘quv qo‘llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish uchun tarqatma materiallardan foydalanish,

mavzular bo‘yicha taqdimotlar, ko‘rgazmali qurollar tayyorlash tavsiya etiladi.

1-mavzu. O‘zbekiston – yagona vatan.

Og‘zaki nutq: Mavzuga oid matnni o‘qish, mazmunini to‘liq tinglab tushunish. Matndagi atama va iboralarning ma’nosini izohlash. Vatan haqidagi she’rlardan namunalar yod olish. (U.Lafasov O‘zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o‘quv qo‘llanma. 2019))

Yozma nutq: Matndagi tayanch so‘z va iboralarni ajratib yozish. Matndagi asosiy fikrni yozma ravishda ifodalash. Respublika baynalmilal madaniyat markazi haqida qisqacha ma’lumot yozish.

Nazariya: Orfoepiya qoidalari. O‘zbek tilidagi tovushlar talaffuzi.

2-mavzu. O‘zbek tili – davlat til.

Og‘zaki nutq: Mavzuga oid matnni o‘qib tushunish. Matndagi asosiy fikrni ajratib so‘zlab berish. Til haqida she’r yod olish. (U.Lafasov O‘zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o‘quv qo‘llanma. 2019))

Yozma nutq: “Men o‘zbek tilini o‘rganyapman” mavzusida dialog tuzish va uni obrazli so‘zlab berish. Mutafakkirlarning til haqidagi fikrlaridan namunalar keltirish.

Nazariya: O‘zbek tilining imlo qoidalari.

3-mavzu.Milliy qadriyatlar – millat iftixori.

Og‘zaki nutq: Mavzuga oid matnni o‘qib tushunish. Matndagi termin va iboralarning ma’nosini izohlash. Matnga munosabat bildirish. Milliy urf-odatlarni ta’riflab berish. (U.Lafasov O‘zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o‘quv qo‘llanma. 2019))

Yozma nutq: Biror bayram, marosimdan olgan taassurotlarini yozish. “Turli millatlarning urf odatlari” mavzusida polilog tuzish va uni obrazli ijro etish. Mashhur zamondoshlarimiz haqida matn tuzish.

Nazariya: O‘zbek tilida so‘z yasalishi.

4-mavzu. Ulug‘ ajdodlarimiz.

Og‘zaki nutq: Mavzuga oid matnni o‘qib tushunish. Matndagi atama va iboralarning ma’nosini izohlash. Matnni kengaytirib so‘zlab berish. Matnni qismlarga bo‘lib, har bir qismni nomlash. (U.Lafasov O‘zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o‘quv qo‘llanma. 2019))

Yozma nutq: Mashhur allomalardan biri haqida taqdimot tayyorlash. Buyuk allomalarimizning asarlari ro‘yxatini tuzish.

*Nazariya:*Leksik qatlam. Atamalar va ularning vujudga kelishi.

5-mavzu. Vatan va vatanparvarlik.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Matndagi termin va iboralarning ma'nosini izohlash. Matnni birinchi shaxs nomidan so'zlab berish. Mavzu bo'yicha bahs-munozarada ishtirok etish. T.Sodiqovaning "Vatan tuyg'usi" monoligini yod olish. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: Tarixda o'z jasorati bilan nom qoldirgan qahramonlar haqida hikoya tuzish. "Vatanparvarlik nima?" mavzusida esse yozish. Davriy nashrlardagi maqolalar asosida fidoiyligi bilan tanilgan zamondoshlarimiz haqida ma'lumot tayyorlash.

Nazariya: Ijtimoiy-siyosiy leksika.

6-mavzu. Muzeylar – o'tmish va kelajak orasidagi ko'prik.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Matndagi termin va iboralarning ma'nosini izohlash. Matnga munosabat bildirib so'zlash.Mashhur muzeylar haqida taqdimot tayyorlash. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: O'zbekiston muzeylari haqida taqdimot tayyorlash. Jahonning mashhur muzeylari to'g'risida qiziqarli ma'lumotlar tayyorlash. Soha muzeyiga tegishli matn tuzish.

Nazariya: Sohaviy terminlar va ularning qo'llanishi.

7-mavzu. Zamonaviy dunyoda ta'lim.

Og'zaki nutq:Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Matndagi termin va iboralarning ma'nosini izohlash. Matnni reja asosida so'zlab berish. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: Turli mamlakatlarning ta'lim tizimlari haqida ma'lumot tayyorlash. Chet ellik talabalar hayoti aks ettirilgan badiiy asar yoki film to'g'risidagi taassurotlarni yozish. Turli ta'lim muassasalari haqida polilog tuzish va sahna ko'rinishi tayyorlash.

Nazariya: Til va teminologiya.

8-mavzu. Kitob mutolaasi.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Matnni ijodiy so'zlash. Kitobni tavsiya etish usullari haqida fikr bildiish. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: O'qilgan kitoblar to'g'risida dialog tuzish va sahna ko'rinishi tayyorlash. O'qilgan kitohlar ro'yxatini tuzish hamda ularga qisqacha tavsif berish.

Nazariya: Erkin va turg'un birikmalar.

9-mavzu. Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Matndagi termin va iboralarning ma'nosini izohlash. Matnga munosabat bildirib so'zlash. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: "Universitet kutubxonasi" mavzusida matn tuzish. Elektron kutubxona bo'yicha tavsiyalar berish. Badiiy asarlarga bag'ishlangan internet saytlari ro'yxatini tuzish.

Nazariya: Frazeologik birliklarning turlari va uslubiy xususiyatlari.

10-mavzu. Adabiyot – ma'naviyatni yuksaltiruvchi manba

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Matndagi termin va iboralarning ma'nosini izohlash. Matndagi asosiy fikrni ajratib so'zlab berish. "O'tgan kunlar"asaridan Kumush yoki Otabekning maktubini yod olish. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: Badiiy asar qahramoni kitobxonni qanday tarbiyalashi haqida fikr bildirish va unga misollar keltirish. Mashhur adabiy qahramonlar to'g'risida taqdimot tayyorlash. Adabiyotga tegishli hikmatli so'zlardan namunalar yozish.

Nazariya: Badiiy uslub va uning xususiyatlari.

11-mavzu. Ommaviy axborot vositalari

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Matndagi termin va iboralarning ma'nosini izohlash. Matnga munosabat bildirib so'zlash. Mavzu bo'yicha bahs-munozarada ishtirok etish. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: Ommaviy axborot vositalarining faoliyati haqida fikr bildirish. Teleko'rsatuvlar va radioeshittirishlar, gazeta va jurnallardagi materiallar, reklama matnlarini tahlil qilish. "XXI asrda axborotning o'rni" mavzusida esse yozish.

Nazariya: Publitsistik uslub va uning xususiyatlari.

12-mavzu. O'zbekiston va jahon.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Matndagi termin va iboralarning ma'nosini izohlash. Matnni qisqartirib so'zlab berish. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: O'zbekiston a'zo bo'lgan xalqaro tashkilotlar haqida ma'lumot tayyorlash. Xalqaro tashkilotlardan birining faoliyati to'g'risida taqdimot tayyolsh. Xalqaro tashkilotlarning qisqartma nomlari ro'yxatini tuzish.

Nazariya: Rasmiy diplomatik uslub va uning xususiyatlari.

13-mavzu.Tarix va zamonamiz.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Yangi leksikani o'rganish. A.Navoiyning "Munshoat" asari haqida suhbat. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: Buyuk mutafakkir Alisher Navoiy ijodiy merosi :"Munshoat" asari haqida esse yozish.

Nazariya: Adabiyotda munshoat janri haqida.

14-mavzu. XXI asrda innovatsiyalar.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Kashfiyot va ixtirolar haqida suhbat. Yangi so'zlar lug'atini tizish. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq:"Sunniy intelektning foyda va ziyonlari" mavzusida esse yozish. Taqdimot tayyorlash.

Nazariya: Ilmiy uslub haqida. Annotatsiya.

15-mavzu. Davrimizning global muammolari.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Davrimizning global muammolari haqida "Tabiatni asrash" mavzusida suhbat qurish. Taqdimot tayyorlash. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: Davrimizning global muammolari mavzusida yoqolib ketayotgan hayvon turlari haqida esse yozish.

Nazariya: Ilmiy uslub: Maqola va uning turlari.

16-mavzu. Inson va salomatlik.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish."Sog'liq, salomatlik" mavzusiga oid hikmatli so'zlarni topish. Adu Ali Ibn Sino haqida suhbat. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: Adu Ali Ibn Sino haqida "Buyuk jarroh" mavzusida esse yozish.

Nazariya: Ommabop uslub: intervyu va reportaj.

17-mavzu. Huquqiy madaniyat.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish.O'zbekistonda huquqiy savodxonlik haqida suhbat. O'zbekiston konstitutsiyasi mavzusida savol-javob (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: "O'z haq-huquqingizni bilasizmi?" mavzusida esse

tayyorlash.

Nazariya: Rasmiy-idoraviy uslub. Rezume tayyorlash.

18-mavzu.Ustoz maktabi.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. "Ustoz-shogirdlik an'anasi" haqida dialog. Mirzo Ulug'bek va Ali qushchi haqida suhbat. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: Amir Temur tuzuklari haqida matn tuzish. Yangi so'zlar lug'atini tuzish.

Nazariya: Nutq ko'rinishlari: Monolog, dialog, polilog haqida .

19-mavzu. Iqtidor va mehnat.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. "Iqtidorli olimlar" haqida suhbat. Abu Rayhon Beruniy haqida taqdimot tayyorlash. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: O'lkamiz buyuk allolalarl haqida esse yozish. Yangi so'zlar lug'atini tuzush.

Nazariya: Nutq madaniyati va notiqlik san'ati haqida.

20-mavzu. Noyob kasblar.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. Kasb bayramlari. "O'qituvchilar kuni" bayrami haqida so'zlab berish, Noyob kasblar haqida taqdimot tayyorlash.Bayramlar haqida dialog. Muallimlar haqida she'r yodlash. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: Noyb kashlar ro'yxatini tuzish. Tanlagan kasbingiz haqida mant tuzish. Yangi so'z va iboralar lug'atini tuzish.

Nazariya: Nutq uslublari: so'zlashuv uslubi haqida.

21-mavzu. Sharq akademiyalari.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish."Bag'dod akademiyasi" haqida taqdimot tayyorlash. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o'quv qo'llanma. 2019))

Yozma nutq: "Qadimiy ilm maskanlari" haqida matn tuzish. Yangi leksika lug'atini tuzish.

Nazariya: Ilmiy uslub.Referat va uning turlari.

22-mavzu. Ilm sari yo'l.

Og'zaki nutq: Mavzuga oid matnni o'qib tushunish. "Ilmiy maktablar haqida" suhbat. M.Ulug'bek ilmiy merosi haqida dialog. (U.Lafasov O'zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari

uchun o‘quv qo‘llanma. 2019))

Yozma nutq: “Buyuk allomalar ” mavzusida esse yozish. Yangi leksika lug‘atini tuzish.

Nazariya: Ilmiy uslub. Taqriz to‘g‘risida.

23-mavzu.Nutq odobi.

Og‘zaki nutq: Mavzuga oid matnni o‘qib tushunish. “O‘zbekona odob” haqida taqdimot tayyorlash. Yangi so‘zlar lug‘atini tuzish. (U.Lafasov O‘zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o‘quv qo‘llanma. 2019))

Yozma nutq: “O‘zbekona odob” haqida matn tuzish va badiiy tasvir vositalarini sharhlash.

Nazariya: Badiiy mantga taqriz yozish.

24-mavzu. Men sevgan asar.

Og‘zaki nutq: Mavzuga oid matnni o‘qib tushunish. Matndan badiiy tasvir vositalari ajratib olish va sharhlash. Sevgan asaringiz haqida gapirib bering. (U.Lafasov O‘zbek tili (Universitet va institutlarning bakalavr mutaxassisligi rusiyzabon gruhlari uchun o‘quv qo‘llanma. 2019))

Yozma nutq: Sevgan asaringiz haqida taqdimot tayyorlash. Ayol obrazi haqida qisqaqa esse yozish. Badiiy tasvir bositalarini ajratib ko‘rsatish.

Nazariya: Badiiy matn unsurlari: oksiyumoron hodisasi haqida.

III. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

O‘zbek tili fanidan mustaqil ishlar maqsadi – talabalarning kasbiy kommunikativ faoliyatini shakllantirish va rivojlantirish, ularning ijodiy faoliyatini o‘stirish va xorijiy sharq tili ustida mustaqil ishlay olish malaka va ko‘nikmalarini hosil qilish va rivojlantirishdan iborat.

- Talabalarning til tayyorgarlik sifatini oshirib borish, til va mutaxassislik bo‘yicha adabiyotlar ustida ishlay olish ko‘nikmalarini shakllantirish va rivojlantirish.
- O‘z kasbiy bilim va malakalarini keyinchalik mustaqil to‘ldirib va yangilab borish ehtiyojlarini yaratish va saqlab qolish, xorijiy sharq tili bo‘yicha yaratilgan malaka va ko‘nikmalarni o‘stirib, rivojlantirib borish;
- Talaba bajarishi kerak bo‘lgan ishlarni to‘g‘ri tashkil qilish, kelib chiqadigan qiyinchiliklarni oldindan bila olish, his etish va ularni bartaraf qilish yo‘llarini topa olish.
- Ibrat farzandlari platformasidan mustaqil ta'lim doirasida samarali faoydalanish.
- Fanga doir videomahsulotlardan foyadlangan holda mustaqil ta'limni olib borish.

Ushbu umumiy maqsadga erishish uchun xorijiy sharq tili fanidan quyidagi bir necha vazifalarni bajarish nazarda tutiladi, ya'ni mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash,

	esse va insholar yozish hamda taqdimotlar qilish tavsiya etiladi: I. ***Mavzuga oid matnlar yaratish va so'zlab berish***: 1. "Mustaqil davlat" . 2. "O'zbek tili" . 3. "Qadriyatlar elni yuksaltiradi" . 4. "Tariximizga oid manbalar" . 5. "Ulug' ajdodlarimiz" . 6. "Vatanparvar adiblar" . 7. "Muzey qal'a" . 8. "Kelajak o'z qo'limizda" . 9. "Zamonga hamnafas adib". 10. "Kitob sehri". 11. "Kutubxonalar". 12. "Adabiyotning rangin olami" . 13. "Ommaviy axborot vositalaridan biri…." . 14. "Jahondagi nufuzli tashkilot". 15. "Kashfiyot va ixtirolar". 16. "Tabiatni asrash". 17. "Sog'liqni saqlash" . 18. "Huquqshunos olima" . 19. "Ustoz-shogirdlik an'anasi". 20. "Iqtidorli olim". 21. "Ustozlik kasbi". 22. "1-Ma'mun akademiyasi". 23. "Notiqlik". 24. "Men ardoqlagan kitob". II. ***Berilgan she'rni yoddan aytib berish***. 1. "Ona tilimga" she'ri 2. "Qaro qoshing" she'ri 3. "Vatan yodi" she'ri 4. "Kamtarlik haqida" she'ri 5. "Til" she'ri 6. "Zavol ko'rma" she'ri 7. "Do'st bilan obod uying" she'ri 8. "Muallim" she'ri 9. "Gullar" she'ri 10. "Jahonning shodligi" she'ri. III. ***Har bir talaba alohida badiiy asar mazmunini so'zlab berish***. 1. Abdulla Qodiriyning "*O'tkan kunlar*" romani. 2. Abdulla Qodiriyning "*Mehrobdan chayon*" romani 3. Abdulhamid Cho'lpon. "*Kecha va kunduz*" romani. 4. G'afur Gulom. "Shum bola" qissasi 5. Shuhrat " Bir kecha fojeasi" qissasi. 6. Said Ahmadning "Ufq" romani.

7. Odil Yoqubovning “*Diyonat*” romani.
8. Pirimqo‘l Qodirov. “*Yulduzli tunlar*” romani.
9. O‘tkir Hoshimovning “*Dunyoning ishlari*” romani.
10. O‘tkir Hoshimovning “*Tushda kechgan umrlar*” romani.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda, quyidagi shakllardan foydalanishi mumkin:

- darsliklar va o‘quv qo‘llanmalarning mavzu va boblarini o‘rganib chiqish;
- tarqatma material asosida alohida ma’ruza mavzularini o‘zlashtirish;
- maxsus adabiyot asosida mavzular ustida ishlash;
- o‘quv-ilmiy-tadqiqot faoliyat bilan bog‘liq mavzularni chuqur o‘rganish;
- ta’lim olishning faol va muammoli usullari qo‘llangan o‘quv mashqlarni bajarish;
- taqdim etilayotgan mavzu bo‘yicha referat, esse, maqolalar tayyorlash;
- mavzu bo‘yicha slayd-prezentatsiyani tayyorlash;
- ilmiy ma’ruza tayyorlash va taqdimoti.

Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

Talabalarni mustaqil ta’lim shaklini tashkil etishga qo‘yilgan talablar O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 29-apreldagi 136-sonli “Oliy ta’lim muassasalari talabalari mustaqil ta’limini tashkil etish bo‘yicha namunaviy tartibni tasdiqlash to‘g‘risida”gi buyrug‘i asosida ishlab chiqilgan.

3.

IV. Ta’lim natijalari/ Kasbiy kompetensiyalari

Talaba bilishi kerak:

– o‘zbek tilining fonetikasi va morfologiyasi, so‘z boyligi, o‘zbek tilining gap qurilishi, uslubi xususiyatlari va ish yuritish madaniyati ***haqida tasavvurga ega bo‘lishi*** (**bilim**);

– o‘zbek tilining og‘zaki va yozma nutq shallarini to‘liq o‘zlashtirishi, ulardan grammatik bilimlar asosida savodli foydalana bilishi hamda ush yuritish hujjatlarini to‘g‘ri yurita bilishi va ulardan ***foydalana olishi*** (**ko‘nikma**);

– o‘zbek tilining lug‘aviy boyligi va ixtisoslik atamalaridan o‘rinli foydalanish, ular yordamida o‘z fikr-mulohazalarini asosli ***bayon etish ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak*** (**malaka**).

4.

V. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:

- Ibrat farzandlari platformasida mavjud bo‘lagan fanga doir darslardan samarali faoydalanish;
- Fanga doir videomahsulotlardan foyadlangan holda darslarni olib borish;
- Grammatik-tarjima metodi;
- Audio-lingval metod;

	• Audiovizual metod; • Namoyish qilish (demonstratsiya) metodi; • guruhlarda ishlash. • Aqliy hujum; • Klaster; • Baliq skeleti texnikasi; • Ajurli arra" texnologiyasi; • FSMU texnologiyasi; • Bumerang texnologiyasi; • Insert jadvali; • BBXB (bilaman, bilishni xohlayman, bilib oldim) texnikasi; • Tayanch iboralar ishtirokida gap tuzish uslubi; • Flipped Classroom (Teskari sinf); • Learning Management Systems (LMS); • Peer Instruction (Tengdosh orqali o'rganish); • Team-Based Learning (Jamoaviy o'qitish); • Poll/Quiz texnologiyalari; • Learning Analytics (O'quv tahlillari); • E-portfolyo; • Turnitin va shunga o'xshash vositalar; • VR/AR va virtual laboratoriyalar; • Ochiq ta'lim resurslari (OER) va H5P.
5.	**VI. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va amaliy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. Rixsiyeva G.Sh. O'zbek tili. Xorijliklar uchun darslik. Toshkent: Akademnashr, 2023.-221b. 2. Sadikova Sh.B. O'zbek tilining intensiv kursi. Toshkent, 2021.126 b. 3. Lafasov U.P. O'zbek tili. – Toshkent: ToshDSHI, 2019. – 532 b. O'quv qo'llanma. 4. Muhiddinova X., Salisheva Z., Po'latova X. O'zbek tili. – Toshkent: "O'qituvchi", 2012. – 288 b. Darslik. 5. Normatova Sh., Abdurahmonova M. O'zbek tili. – Toshkent: "JIDU", 2014. – 192 b. Darslik. 6. Fayzullayeva Sh., Azimova H., Usmonova G. O'zbek tili. – Toshkent: "TDIU", 2012. – 108 b. O'quv qo'llanma. 7. Yuldasheva Sh., Kabulova D. Sobirova M. O'zbek tili. – Nukus: "Bilim",

2013. – 156 b. O‘quv qo‘llanma.
8. Husanov N., Xo‘jaqulova R., Dilmurodova H. O‘zbek tili. – Toshkent: TMI, 2017. – 336 b. O‘quv qo‘llanma.

Qo‘shimcha adabiyotlar

9. Mirziyoyev Sh.M. Hozirgi zamon va Yangi O‘zbekiston. – Toshkent: O‘zbekiston, 2024.
10. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekistonda taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohotlar yo‘lini qat’iy davom ettiramiz. 6-jild. – Toshkent: O‘zbekiston, 2023.
11. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekistonda erkin va faravon yashaylik. 5-jild. – Toshkent: O‘zbekiston, 2023.
12. Mirziyoyev Sh.M. Inson qadri, uning huquq va erkinliklari, qonuniy manfaatlari uchun. – Toshkent: O‘zbekiston, 2022.
13. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi. To‘ldirilgan ikkinchi nashri. – Toshkent: O‘zbekiston, 2022.
14. Ismoilov A., Lafasov U. O‘zbek tili (mashqlar to‘plami). O‘quv qo‘llanma. – T.: O‘zbekiston, 2002.
15. Madvaliev A., Mahmudov N., va b. O‘zbek tilida ish yuritish (munshoot) – T.: O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi, 1990. – 223 bet.
16. Лафасов У.П., Акбарова М.Б. Нутқ маданияти. Тошкент: “ТДШИ”, 2019. – 147 бет.
17. Lafasov U.P. Hozirgi o‘zbek adabiy tili. – Toshkent: “Yangi Fazo Print”, 2021. – 210 bet.
18. Lafasov U.P. Turkiy yozuvlar tarixi. – Toshkent: “Yangi Fazo Print”, 2021. – 118 bet.
19. Lafasov U.P., Yuldashev T.Q. Til nazariyasi (Tilshunoslik). – Toshkent: “TDSHU”, 2022. – 206 bet.
20. Lafasov U.P. O‘zbek tili (mashqlar to‘plami). – Toshkent: “TDSHU”, 2023. – 95 bet.
21. Ruscha - o‘zbekcha lug‘at (2-jildlik). – T.: O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2014.
22. O‘zbek tilining izohli lug‘ati. 1-5 jild. – T.: O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2005 - 2008.

Scopusdan maqolalar

1.Robert Dankoff. The Alexander romance in the Diwan Lughat at-Turk // Humaniora Islamica I. 1973. pp.233-244. https://www.degruyterbrill.com/document/doi/10.1515/9783112415344-016/html?srsltid=AfmBOoqvIGXdpVHO_7C8fkeaRb3MCS-iTwFn91eVr_tf0C0JnNAcH3Ji
2.William Fierman. Chapter: Language policy and language in Central Asia / Routledge Handbook of Contemporary Central Asia. 1st Edition. 2021. pp.12-30. https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9780429057977-

	33/language-policy-language-central-asia-william-fierman 3.William Fierman. Independence and the Declining Priority of Language Law Implementation in Uzbekistan // Muslim Eurasia. March 2023. pp.205-230. DOI:10.4324/9781003397021-12 https://www.researchgate.net/publication/369225184_Independence_and_the_Declining_Priority_of_Language_Law_Implementation_in_Uzbekistan **Axborot manbalar:** 4. http://teachyourselfuzbek.com/resuorces/coursebooks/ – Самоучитель узбекского языка. 5. http://solver.uz/translate.php – Русско-узбекский переводчик. 6. http://sahifa.tj/russo uzbekski razgovornik.aspx – Русско-узбекский разговорник. 7. http://sahifa.tj/uzbeksko russkij.aspx – Русско-узбекский переводчик. 8. https://my.gov.uz/ – Ягона интерактив давлат хизматлари портали. 9. https://www.lex.uz/ – Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси. 10. https://lebrary.ziyonet.uz/ – таълим портали.
7.	Fanning dasturi Turkshunoslik oliy maktabi tomonidan ishlab chiqilgan va 2025 yil "25" 06 dagi 21 -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan. Fanning dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 2025 yil "28" 06 dagi 11 - sonli bayoni bilan tasdiqlangan.
8.	**Fan/modul uchun mas'ul:** **Sadikova Sh.B.** – TDSHU, Turkshunoslik oliy maktabi dotsenti, f.f.n.
9.	**Taqrizchilar:** **Rixsiyeva G.Sh.** – TDSHU Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi professori, f.f.n. **Ko'chimov Sh.N.** – O'zRFA A.Navoiy nomli Til va adabiyot instituti katta ilmiy xodimi, professor (turdosh OTM).